

Önsöz

En baştan itibaren, bu kitabın yazımının benim için hayli kişisel bir hissi oldu. Yıllar içerisinde bir meslektaşına hayatımın bu safhasında psikanalizi nasıl tasavvur ettiğimi anlatan bir dizi mektup yazmışım gibi hissettiren bir deneyim hâline geldi. Psikanaliz kuramı ve pratiğine ilişkin hâlihazırda inandığım her şeyin yazım sürecinde bile (daha doğrusu bilhassa yazım sürecinde) değişmesini doğal sayarım. Borges (1970a) bütün yaşamını, yayınlanmış şiirlerinden oluşan ilk kitabını yeniden yazmakla geçirdiğini söyler. Psikanalizin en önemli olduğunu düşündüğüm boyutlarıyla ilgili anlayışımı kelimelere dökme ve bu boyutların olduğum ve bir psikanalist olarak dönüşmekte olduğum kişinin ayrılmaz bir parçası hâline nasıl geldiğini anlatma uğraşımıyla ilgili olarak ben de benzer hislere sahibim. Bu kitap ölene kadar sürecek bu gayretin en son kısmını temsil ediyor.

Türkçe Basım İçin Önsöz

İnsan psikanalitik kavramları kitaplardan ve eğitimcilerden öğrenmelidir ve sonrasında, yaklaşık on yıllık bir psikanaliz ya da psikanalitik terapi uygulamasının ardından, hastalarıyla kendisine ait bir çalışma şekli geliştirmek için öğrendiklerini unutmamalıdır. Bu, aceleye getirilmemelidir, zira acele etmek işlemeyen bir tekerleği yeniden icat etmeye benzeyecektir. Çokça analitik deneyim biriktirdikten sonra, analitik psikoterapistin hastayla gerçekten kişisel bir iletişim, açık ve dürüst, sadece o iki kişinin sahip olabileceği bir iletişim kurma şekli yaratması mümkün olabilir. Analitik pratiğin hepsinden daha fazla kıymet verdiğim bir ilkesi varsa o da insanın psikanalizi her bir hastası için yeniden keşfetmesi gerektiği fikridir. Bununla kastım, her bir hastayla farklı bir şekilde, farklı bir ses tonu, farklı bir atım aralığı, ses gücü ve ritmiyle, farklı bir söz dizimi ve kelime seçimiyle konuştuğum ve bunu yaparak bir başka kişiye bir başka şekilde söylenmesi gereken şeyi ilettiğimdir. Bu, iki yetişkin çocuğumun biriyle diğeriyle konuştuğum gibi konuşmuyor olmam, babamla hayatımın herhangi bir evresinde, annemle konuştuğum gibi konuşmamış olmam, eşimle bir başkasıyla konuştuğum biçimde konuşmuyor olmam açısından benim için şaşırtıcı değildir. Mahrem bir iletişime girdiğim her insan bana, bir dereceye kadar beni başka bir insan hâline getirecek ve her biriyle farklı bir biçimde konuşacağım bir biçimde yaklaşır, ben de onlara. İletişim ne kadar mahremse bu o kadar doğrudur. Hastalarımın aramdaki konuşmalar hayatımdaki en mahrem konuşmalar arasındadır. Hayatımı bu konuşmalara dâhil olarak geçirdiğim için kendimi çok talihli hissedirim.

Daima, bildiğimi düşündüğüm şeyi “yeniden-keşfetme” sürecinde olmam gerektiğini düşünürüm. Zihnin işleyişlerine ilişkin metaforlar olan analitik fikirler –bilinçdışı ve aktarım gibi en basit kavramlar bile– kişinin bir analitik psikoterapist olarak gelişimiyle birlikte değişmediklerinde bayatlarlar.

Yansıtmacı özdeşleşim, bilinçdışı, aktarım gibi kelimeleri ya da bir başka teknik terimi artık nadiren kullanıyorum. Bu, katiyen bu kavramların benim için artık daha az önemli olduklarını ima etmiyor. Psikanaliz kuramı ve pratiği hakkındaki düşüncüm için vazgeçilmezler. Bu teknik terimleri artık kullanmıyor olmamın nedeni, benim terimlerle ne *kastettiğimi* biliyor olmam, diğerlerininse ne *kastettiğimi* bilmiyor olması ve bilmelerinin gerekmesi. Terimlerle kendilerinin ne *kastettiklerini* biliyor olmaları gerekiyor. Teknik terminolojiyi kullanmak yerine tartışmakta olduğum klinik görüngüleri ve kuramsal fikirleri günlük dilde *tarif etmeye* çalışıyorum. Okuyucunun bunun, analitik kuram ve pratiği kendisiyle ve çalışma arkadaşlarıyla tartışmak için faydalı bir yol olduğunu düşünebileceğini ümit ediyorum.

Çalışmalarımınla ilgili genellikle ortaya çıkan bir soru “Klein’in ya da Winnicott’ın ya da Fairbairn’in ya da Bion’un düşüncüsü nerede biter, benimki nerede başlar?” sorusudur. Benim bu soruya yanıtım, her önemli fikrin değişim sürecinde olduğudur. *Şu Psikanaliz Sanatı*’nda, sadece ötekilerin fikirlerinden benim ne *anladığımı* tarif etmiyorum, ötekilerin fikirleriyle ne *yaptığımı* da tarif ediyorum. Ötekilerin fikirlerinin bittiği, benimkilerin başladığı yeri gösteren kesin bir çizgi yoktur. Bu, psikanalize, hatta herhangi bir başka alana, her “yeni” katkı için geçerlidir.

Ümidim bu kitapta tartıştığım fikirlerin Türkiyeli okuyucuya, sayesinde kendi fikirlerini üretebilecekleri bir şey sunmasıdır. Zira, neticede, bir fikir ancak ötekilerin onu kullanabildiği ölçüde iyidir.

THOMAS OGDEN

San Francisco, California, 25 Haziran 2017